

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

pe un an	20 cor.
pe 6 an	10 cor.
pe 12 an	5 cor.
pe o lună	2 cor.

Nr. de Dumneacă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERȚIUNILE:

de un nr. garson: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Astfel abonamentele, cât și inserțiile,
nu sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori strănești nu se primesc

Politică de frase.

Ce repede se aprinde politicianul Român!

În toată activitatea sa el se mărginește la câteva idei, dezvoltate într'un program oarecare. La acestea ține cu sfîntenie, ca creștinul la dogmele învățate de-a rostul în școală și biserică. Și va fi de cel ce se atinge cât de puțin de mănunchiul de idei, în care el crede și jură, fără a mai cerceta! Osânda cea mai grea îl așteaptă, epitelele cele mai negre, ce s'au dat vreodata unui eretic. Îi sunt răsplată pentru îndrăzneala sa.

Așa e Românul politic în mânie. Orbit. Își pierde cumpătul. Vorbește mult, umflat și fără înțeles. E incapabil de a mai judeca și face prin urmare greșeli de neiertat.

Un cas cunoscut.

Pasivitatea devenise principiu, cu valoare de dogmă. Timide mai întâi, apoi cu tot mai multă putere, s'au ridicat voci împotriva ei. Ziarul nostru a rupt-o deodată față cu tradiția dela Mercurea și a agitat pentru activitate. Iar furtuna nu mai voia să înceteze. Rămășițele bătrâne din Sibiu și cele din Brașov se năpusteau zilnic asupra noastră. Șirul de fraze curgea. Ocările nu conteneau. Dar cine nu știe că totuși noi am triumfat și mulți dintre cei ce ne ocărau sunt astăzi pe partea noastră.

Cazuri de acestea se vor mai repeta și cei cu dogmele fatal vor fi siliți să mai ce-

deze. Tirania frazei va avea și ea un sfîrșit, când printre bărbații politici se vor ivi oameni destul de luminați ca să discute calm și ziaristi destul de culti ca să nu arunce pleavă în ochii vulgului.

Presupunem că s'ar ivi printre Români și bărbați, cu oarecari merite netăgăduite pentru popor, cari să aibă idei și mai înainte în politica națională. Aceștia vor eși de sigur din cercul preocupărilor din trecut. Vor căuta, fie din tactică, fie din convingere, să dea politicii o nouă îndrumare. Experiența de până și spiritul lor de prevedere ar putea chiar să-l apropie de adversarii nostri de până acum și să-l facă a se gândi la o soluție pacinică, cu renunțări pe deoparte și pe de alta, cu concesii dintr'o lăbără și din cealaltă.

Sau și mai explicat presupunem că se ivesc luptători pentru apropierea maghiaroromână.

Care este datoria noastră de ziaristi și oameni politici de bun simț? Să-i hui-duim ca pe niște rău-făcători? Să tăbărîm împotriva lor cu violență extremă? Dar dacă sunt bărbați, ai căror trecuturi curat ca cristalul, ale căror fapte sunt înscrise în analele culturii naționale? Mai mult chiar: dacă ei sunt caracterele dela cari am primit un șir de trăsături în formarea caracterului nostru?

Ei nu! E din cale afară nedrept și nesocotit ce se întâmplă, indiferent de ce-a fost și cine este, ajunge să se fi abătut cine-va cu un pas, cu o vorbă, din

calea dogmatistilor, pentru-ca aceștia să țipe ca din gură de șarpe.

E așa de urît să miroși numai decât tradare în toate și să tratezi cu bănuiele și cu vorbe nedemne pe fruntași cari ți-au făcut educația și cari au cel puțin atâta inteligență și atâta demnitate națională, ca să știe ce datorie au de implinit.

E așa de neghiob, să nu dai voie fiecăruia, dacă este o individualitate destul de formată și de puternică, să-și aibă convingerile lui. Ar trebui să știe în sfîrșit ultimul ziarist, că nu solidaritatea mulțimei e lucru principal în o mișcare socială, ci puterea convingerilor celor din fruntea mulțimei; nu masa face mișcarea, cu programul ei moștenit, ci oamenii noi cu ideile lor noue. Dacă dl Vlad n'ar fi avut curajul să se desbrace de haina pasivității, aveam astăzi un avocat și un director de bancă mai mult, dar mai puțin cu un începător în munca de deschidere a unui drum nou. Exact acelaș drept îl au alții, de a se emancipa de sub forța preocupărilor învechite și de a porni pe drumuri ce le convin.

Iar dacă s'ar părea totuși că acele drumuri sunt rătăcite, să nu uităm că mai sunt și alte mijloace de înțelegere. De ce numai decât »pecetea infamiei« și »cronica neagră«? De ce îndată acest limbaj trivial și exerciții stilistice de tinăr indignat?

Polemica obiectivă ar fi cu mult mai la locul său. Ea singură poate să aducă lumină și poate cruța publicul de emoții inutile.

CORRESPONDENȚA LUI EMINESCU.

Un tinăr ziarist din București a publicat de curînd șapte scrisori din corespondența între Eminescu și Veronica Micle. Broșura, intitulată *Iubire și Durer*, are o introducere, de o naivitate copilărească unică, în care se comentează valoarea acelor scrisori. Reproducem de-acolo următorul răvaș al lui Eminescu:

Dulcea mea amică,

„Tu știi prea bine că, dacă este cineva care poate aștepta pierderea ce ai suferit-o, acela sunt eu. Trăind într'o poziție sigură și respectată, te vezi astăzi prin acea singură lovire, expusă unor schimbări neașteptate, pe cari nu le prevedei, pe cari o natură sfioasă de femeie — precum e a ta — nici nu le poate prevedea și, dacă liniștea unui liman al vieții e adevărata fericire, tu cel puțin, de n'ai fost fericită, ai avut lipsă de suferințe, întru cât acestea se nasc din greutățile vieții.

„Ai avut sprijin pe care îl respectai precum o știi eu însumi.

„Și dacă îmi dai voie să vorbesc de mine, de aceea dureroasă dar adîncă și întinsă fericire, pe care atingerea în treacăt a mâinii tale, zâmbetul tău, privirea ta adîncă au resfrînt-o asupra vieții mele atât de izolată și de lipsită

de fericire, totuși, eu nu voi uita, că, aceea fericire m'ia fost dată între patru pereți ai tăi.

„Tu știi, dulce și nobilă amică, că sentimentul de care îți vorbesc nu e nimic banal, nimic care să aibă ceva comun nici cu teoria plăcerii — la care se închină mulțimea celor fericiți — nici cu platitudinile unei tineteli necorupte.

„Nici tinerețea, nici frumsețea ta, nici virtuți sufletești, nici grații fizice nu au fost cauza acelei simțiri care a aruncat o umbră adîncă asupra vieții mele întregi.

„Eu nu citez să-l dau nume și nu i-am dat nici când.

„Adesea, există enigme matematice, pentru a căror deslegare îți trebuie o singură cifră cunoscută; adesea, un complex de cazuri se deslegă prin o singură cauză necunoscută. Astfel, viața mea, ciudată și azi și neexplicabilă pentru toți cunoscuții mei, nu are nici un înțeles fără tine.

„Nici știu de ce tu ești o parte întregitoare a tuturor gândurilor mele, nici mă preocup s'o știu; căci nu mi-ar folosi la nimic. Dar este o legătură cu tine neexplicabilă, de nu între viața ta și a mea, dar de sigur, între a mea și tot ceea-ce te atinge pe tine, între a mea și resuflarea ta pe pămînt.

„Veronică, — e întâia dată că ți scriu pe nume și citez a-l pune pe hîrtie — nu voi să ți spun, dar tu nu știi, nici poți ști cât te-am iubit, cât te iubesc. Atît de mult, în cât mai

lesno aș înțelege o lume fără soare, decât pe mine fără ca să nu te iubesc!

„Tu nu m'ai făcut atît de nefericit încât să mă nimicesc dar, ceea-ce eră mai adînc, mai ascuns în sufletul meu privirea ta le-a scos la lumina zilei.

„Văzându-te, am știut că tu ești singura ființă în lume, care în mod fatal, fără să vreau eu, fie ca eu să voesc, are să determine întreaga mea viață.

„Tu știi prea bine, că nici să te amăgesc nu voi, nici îmi pare bine de pierderea ce ai suferit-o — și D-zeu o știe!

„Tu știi asemenea, că nu fericirea mea o am în vedere, ci îmi doresc toate nefericițiile cu putință dacă, aceasta ar putea fi preal fericirii tale.

„Tu știi dar bine, că nu vroesc fericire și, desi tu ești în stare a mi-o da și mai mult decât ai tu însuși, care c'un zâmbet, neînsemnat pentru altul pe mine mă îndumnezeiești, totuși, am renunțat de mult dela toată fericirea, — care pentru mine e tot una cu persoana ta, și aș putea să mor, nedorind alt nimic de cât liniștea ta!

„Dumnezeu nu e în aer, nu-l pe pămînt; Dumnezeu e în inima noastră.

„Am înțeles că, un om poate avea totul — ne avînd nimic, și nimic — avînd totul!“

M. Eminescu.

Dar, adevărat și pentru asemenea polemici îți trebuie multe : să te știi stăpâni, să fi de bună credință și să știi alege cuvintele totdeauna potrivite cu idea pe care vrei să o exprimi.

DINDIETA.

— Ședința dela 24 Octombrie. —

Culuarul camerei gemea azi de deputați, ceea-ce este cam lucru rar ca părinții patriei să vină la parlament în zi de Luni în număr așa de mare. Nainte de începerea ședinței ambasadorul austro-ungar la Berlin Szögyény-Marich László, ministrul afacerilor externe cont. Goluchovszky a conferit cu ministrul president contele Tisza și ministrul de comerț Hieronymi în afacerea încheierii tratatului de comerț germano-austro-ungar.

Deschizându-se ședința, băncile deputaților sunt încă goale, ear' consiliul de ministri este de față întreg. Nainte de ordinea de zi se ridică Várady Károly luând cuvântul în afacere personală, pentru a da o explicație unei interlocuțiuni scăpate în ședința de Sâmbătă.

Trecându-se la ordinea zilei, primul orator a fost Lendl Adolf, care a vorbit la prozoriul italian. A dificultat și dânsul proiectul, arătând partea slabă a proiectului. Cu multă cunoștință de cauză a vorbit asupra botezului vinurilor, zicând că mandatarii guvernului maghiar la toate se pricep, numai la chemie nu.

După Lendl a mai vorbit cu foc Babo Mihály și Nessi Pál în contra proiectului.

Ne mai fiind altul insinuat la cuvânt, ședința se ridică, lăsându-se continuarea dezbaterii pe ședința de mâine.

DIN ROMANIA.

Plecarea Familiei Regale din Iași. Joi la orele 9 Familia Regală și d-nii miniștri au plecat prin Pașcani. Dela reședința Regală și până la gară o lume imensă, a aclamat pe MM. LL.

Pe peronul gării toate autoritățile civile și militare precum și clerul, în frunte cu I. P. S. Mitropolitul a salutat pe Suveranul. MM. LL. și Familia Regală s'au întreținut cu persoanele marcante timp de vre-o 15 minute.

În tot acest timp entuziasmul și ovațiunile au fost nesfârșite. MM. LL. păreau vădit mulțumiți de iubirea și devotamentul ce li s'a exprimat de toate clasele societății ieșene.

Trenul regal a trecut prin gara Podul Iloalei la ora 9.28 dim.

La sosire staționau pe peron autoritățile locale, școlarii și un public foarte numeros : care la trecerea trenului regal au izbucnit în aclamațiuni entuziaste.

Maiestatele Lor Regele și Regina, precum și Altețele Lor Regale Principii Moștenitorii, au salutat mulțimea dela ferestrele vagoanelor.

MM. LL. și AA. LL. RR. și suitele au sosit în gara Roman, la ora 12.10. În gară au fost întâmpinați de către P. S. S. Gherasim, Episcopul de Roman, V. G. Morțun, vice-președintele Camerei Teohari, prefectul județului, generalul Beller, de toți șefii, de autorități civile și militare, deputații și senatorii de Roman, notabilitățile orașului și județului Roman : doamnele au prezentat buchete și jerbe de flori Suveranilor și principilor moștenitorii.

Mii de țărani și țărance, în haine naționale cu panglici tricolore, precum și țărani călări veniți din tot județul spre a vedea pe iubiți Suveranul staționau lângă gară și au izbucnit în urale nesfârșite la sosirea trenului Regal.

Primirea a fost entuziastă cum nici nu se poate descrie. Gara a fost splendid decorată.

MM. LL. și AA. RR. după ce s'au întreținut cu multă afabilitate cu persoanele prezente timp ca de 10 minute, au plecat la ora 12.24, m. Trenul s'a pus în mișcare în mijlocul nesfârșitelor aclamațiuni ale publicului.

Seara, la 7 ore și 42 m., M. S. Regele cu întreaga familie cu suitele a trecut prin gara Pitești.

Auguștii călători au fost întâmpinați de o mare mulțime de public, de elevii școlilor cu profesorii, de societăți, de autorități, etc.

După ce Regele a trecut în revistă compania de onoare, comandată de căpitanul Sachelarie, a intrat, dimpreună cu familia regală, în sala de recepțiune unde a fost primit cu ovațiuni.

Aci s'a întreținut cu persoanele prezente. Apoi însoțit de prinți, a trecut în revistă pe elevii liceului.

După 17 minute dela sosire, trenul a pornit spre Sinaia, în mijlocul ovațiunilor mulțimei și ale elevilor.

Războiul ruso-japonez.

Câte-va zile a fost liniște pe câmpul de luptă, acum însă de nou bubuie tunurile, de astă dată la Port-Arthur. Japonezii au început bombardarea cu noile tunuri dar atât de aprig, încât zilele viitoare ne putem aștepta la mari surprinderi.

Tșifu, 24 Oct. Japonezii au început azi atacul general asupra Port-Arthurului cu noile tunuri.

Londra, 24 Oct. Se desminte știrea că generalul Kuroki ar zăcea bolnav.

Berlin, 24 Oct. Un ziarist a avut o convorbire cu admiralul rus Viremus asupra călătoriei flotei Baltice. Ziaristul a întrebat delă admiral, cât timp se recere să ajungă flota în extremul Orient? Admiralul a răspuns, că între împrejurările cele mai favorabile abia pela începutul lunii lui Martie va putea sosi în Oceanul pacific.

— Se va putea menține până atunci Port-Arthurul? — întreabă ziaristul.

— Socotind după ținuta de pân'aci a apărătorilor, a răspuns admiralul — pot spune hotărât, că da.

Război anglo-rus.

Flota Baltică destinată să meargă în Extremul-Orient și despre care se vestea zilele trecute că a plecat, a comis Luni noaptea o astfel de violare a dreptului internațional, care ușor poate implica un conflict serios între Anglia și statul rusesc. Flota rusă adică a atacat în mod clitar-dru și bombardat cu toată furoarea flotila de pescărit engleză. Acest eveniment, care ușor poate deveni de o importanță universală, ține în mare agitațiune Londra și întreaga Anglia. Toate ziarele engleze pretind în chipul cel mai energic mobilizarea flotei. Atacul flotei ruse are ca rezultat o mulțime de morți și răniți. Este grozav ceea ce spun rapoartele asupra pustiirii produse de proiectilele ruse. Toate semnele

Un jubileu amânat — ad calendas.

Aducerea aminte de părinții, moșii și strămoșii noștri; pietatea pentru cei-ce au creat așezăminte în trecut, așezăminte din cari a isvorit binele, adevărul și înaintarea, este o datorie a tuturor generațiilor cinstite.

Și nici nu este neam de oameni în lumea aceasta — poate afară de unul! — care să vadă o crimă în porniri de asemenea natură; nici nu este țară pe acest pământ — poate afară de una! — în care sărbătorirea străluciților înaintași și a muritoarelor lor opere să se socotească drept „tradare de patrie“.

„Nuă, Românilor de dincoace de Carpați, cu mână largă ni-a împărțit soarta din cruzimile sale.

Eroii voștri sunt porecliți bandiți; bandiți și transfugi altora sunt sărbătoriți ca eroi și martiri, — cu ată vorbă:

Extra Hungariam vita, non est ita!

Și ni-a dat Dumnezeu o frumoasă, o minunată virtute, o virtute care împodobește forța de rezistență tacită, virtute ce se cuprinde în zisa filosoficească:

„Apa trece, pietrele rămân“.

Dar noi vedem că apa tot mai repede vine, tot mai tulburată și mai tulburată; sălbatică răpitoare și nimicitoare... Iar refrenul zicerei stră-

moșești, *jam alios vidi ventos*, tot mai strâns îmbracă și își strânge pe trup haina doinei de jale:

Rabdă inimă și tac,
Că toate tu ți-le faci...

Mai acum e anul s'a strecurat în public vestea, că, după ce Brașovul românesc a făcut o strălucită sărbătoare școlară, din incidentul aniversării a 50-a dela întemeierea marelui gimnaziu românesc de acolo, — va veni în toamna anului acestuia gimnaziul nostru românesc din Blaj, să-și facă jubileul existenței sale de 150 de ani.

O școală românească, școală mare, școală de o sută cincizeci de ani, o școală de care se leagă istoria neamului nostru de aici, o școală care a dat curent în cultura românească, o școală a cărei spirit a dominat într'un moment istoric întreaga viață intelectuală românească, o școală care a dat serii de generații de cărturari, — o, cine să nu se însuflețească pentru un astfel de jubileu?

O școală întemeiată de împărați, pentru un neam de asupriți...

O școală, — lumină; lumină — viață; viață — însuflețire!...
Să serbăm!

Contiguere omnes intentique ora tenebant...

Se desmintește vestea jubileului.
Pentru ce?

Pentru că nu se va mai ținea.
Pentru ce nu se va mai ținea?

În minte le vine poate unora, că o mare împărăteasă, un strălucit și de dreptate iubitor împărat, pus-au temelie și așazământ școlilor din Blaj.

Gândul le sboară în trecut, poate unora, și de suspine nu mai pot în gândul, că de ce robilor deoarecând deschis-li-s'a drumul, pentru a deveni eroi ca cei ce au purtat steagul în războiul de șapte ani și martiri ca Inocențiu Micu Klain, pentru cinstea, mândria și îmbărbătarea neamului românesc.

Amintirea le sugerează, poate unora, piatra libertății, de pe care s'au rostii cuvinte: *libertate, egalitate, fraternitate*, — din cari sub aripile liberalismului șovinist s'a ales:

„Pur és hamu“?

O, — toate acestea: Spaima și terorismul de-o parte, — nimic nu înseamnă!

Dar însemnează ceva doina românului:

„Rabdă inimă și tac,
Că toate tu ți-le faci.“

Tuliu.

arată, că atacul rusesc demn de extremă retorsiune a fost făcut din ură pentru atitudinea Angliei în războiul ruso-japonez. Este de admis, că flota rusă este capabilă să dea piept cu o flotă, care are altă menire, cu una însă care este la felul ei, de pildă cea japoneză, care întunecă atât de mult renumele abia încolțit al marinei ruse, se codește și se cugetă poate cu fiori, când are să dea piept bărbătesc.

Suntem bucuroși a crede, că Baltica superbă nu va dovedi la Port-Arthur, presupunând, că va ajunge acolo și peste tot dacă va merge în Extremul-Orient, aceeași bravură, ca acum față de niște vase de comerț. La tot cazul este caracteristic pentru Ruși și revoltătoare fapta unei admiralității, care atât de puțină socoteală poartă pentru dreptul internațional. Dar și mai cinică devine purtarea acestor fel de oameni, cari în deplină convingerea pericolului ce-i poate aștepta în urma provocării unei puteri atât de puternice ca Anglia, se dimit la acte atât de barbare și vrednice numai de piraiți.

Probabil curajosul admiral rus a cugetat, să facă numai supărare Angliei din cauza japono-filiei acesteia, căci dacă va ajunge treaba până la război, apoi Rusia pur și simplu va cere ertare și lucrul s'a isprăvit.

Amănunte asupra acestei întâmplări senzaționale aduc următoarele telegrame:

Londra, 24 Oct. Conform unei depeșe din Hull flota rusă de pe Baltica a năvălit asupra bărcilor de pescari și le-a scufundat — 12 pescari s'au înecat. Se admite vestea, că escadra rusă a pușcat asupra bărcilor engleze de pescărit cauzând moartea unui căpitan de vapor englez.

Londra, 24 Oct. O parte a flotei ruse a trecut noaptea dintre 21 și 22 Oct. pe dinaintea vaselor engleze și la miezul nopții au sosit și celelalte. **Indreptând reflectorii asupra bărcilor de pescari, a deschis focul asupra lor.** Barca Cranc a fost scufundată. **Cadavrul căpitanului și a primului oficer a fost pescuit din mare și transportat la Hull.** Proiectilul a rupt capul oficerului de trunchi.

Pe vasele ruse sunt și mai mulți răniți. Moulmine și Mino ruinate de focul flotei rusești au sosit la Hull. Este temere, că și o altă barcă s'a scufundat cu întreg echipamentul.

Londra, 24 Oct. Seara a sosit la Hull multe bărci engleze. Pescarii spun că **Joi noaptea a început flota rusă să tragă joc asupra lor, scufundând două bărci. Doi înși au murit mai mulți au fost vulnerați. De odată toate tunurile cu tir repede au început să tragă asupra vaselor engleze. Primul proiectil a trecut prin vasul Cranc, atingând pe fiul căpitanului de vapor. Tinerul îngrozit grăbi pe coperta vasului, atunci se auzi a doua d tunatură, când un alt proiectil a rupt capul căpitanului.** **Apoi tunurile ruse continuară să tragă de mai multe ori, vulnerând pe toți pescarii de pe vasul Cranc. Vasele ruse au tras focuri aproape 20 minute neîncetat.** Pescarii zadarnic au făcut semn cu lămpioane verzi și cu rachete, să facă pe ruși să înceteze cu focul.

Londra, 24 Oct. Toate ziarele engleze scriu în ton agitat despre **procedura flotei rusești, care dacă a fost făcută cu voia, trage după sine negreșit casus belli.** Ziarele cer guvernului luarea măsurilor ca admiralul Rostestzensky și întreaga flota să fie îndată revocată.

Londra, 24 Oct. În curînd va călători la Londra un mare duce rusesc pentru a cere ertare dela Anglia. **Țarul a cerut ertare pe cale telegrafică,** declarând, că este gata să dea cea mai întinsă satisfacțiune. Se vestește, că guvernul englez a trimis ordin comandantului flotei somându-l să se rentoarcă numai decât la Petersburg.

Din străinătate.

Din Franția. Camera deputaților. În ședința de Luni a fost o mare afluență.

Deputatul Gauthier protestă cu energie contra amănării discuțiunii interpelărilor depuse de minoritate.

Camera începe apoi discuțiunea asupra interpelărilor relative la politica religioasă a guvernului.

Contele de Castellan relevă că **presidentul consiliului Combes este în dezacord cu Delcassé în privința protectoratului creștinilor din Orient.**

D. H. Grossau reproșează lui Combes că, prin discursul său dela Auxerre, și fără a consulta consiliul de miniștri, a angajat Franția pe calea separațiunii bisericești de stat. Oratorul mai reproșează lui Combes de a fi rupt relațiunile cu Vaticanul prin uneltiri premeditate, luând ca pretext afacerea episcopilor dela Dijon și Laval.

Guvernul este deci responsabil de vacanțele ce există în episcopatul francez.

La sfîrșit oratorul acuză pe Combes de a fi voit să fondeze o biserică națională.

Această aserțiune din urmă este desmințită de Combes.

Abatele Cayraud constată că **unanimitatea catolicilor s'a dat pe partea papei.**

Paul Deschanel, fost președinte al Camerei, spune că republica este capabilă de a rezolva problema separațiunii bisericești de stat, dar trebuie un guvern care să știe ținta la care vrea să ajungă și care să nu cedeze asupra ceea ce va avea de hotărît.

Guvernului îi incumbă datoria de a lua inițiativa într'o asemenea chestiune.

Oratorul regretă lupta religioasă, care este primejdioasă pentru o națiune și adaugă că nu trebuie ca interesele franceze din străinătate să sufere de separațiunea bisericești de stat.

Nu trebuie de asemenea să se renunțe la protectoratul catolicilor din orient.

Deschanel a conchis zicînd: Să dăm Franției impresiunea că există o separațiune care garantează libertatea statului și a cultelor conform cu dreapta judecată și cu justiția. (Aplause la stînga).

Continuarea discuțiunii a fost amînată pe Marți.

Ședința apoi s'a ridicat.

INUNDAREA

DE

4

EMIL ZOLA.

Apa era cel mult un metru dela coperiș. Își perduse și fața ce o avuse până acum; eram încât-va scutiți prin vîlul ce era înaintea satului, însă crescîndele valuri de apă deveniră tot mai înfricoșate. În virtejuri turbate purtau arbori și stobori. Și cu detunături puternice vor lovi în casă. Din depărtare auziam, cum se isbesc valurile de păreși, cum cădeau plopii înalți, ce se auzia, auziam cum se surpau casele.

Da, da, murmurai eu, avem să încercăm ceva.

Dar nu știam nici noi ce e de făcut.

Caspar zicea, că o va lua pe Veronica în spate să o mîntuiască de-a înotul. Petre era de părerea, să ne improvizăm o plută.

Toate erau înzadar Ciprian zise: „De am putea numai să ajungem la biserică.“

În adevăr, biserica stătea peste apă cu turnul ei în 4 colțuri, erau cam 7 case dela noi. Curtea noastră, cea mai mare în sat, se află lângă o casă, ce era mai înaltă decât a noastră, și casa aceasta vecină se rezima de alta. Poate că vom putea să ajungem până la parohie pe coperișuri, de unde apoi e ușor a ajunge la biserică.

Mulți trebuie că s'au refugiat acolo, căci toate coperișele vecine erau sigure și auziam din departe glasuri cari desigur veniau din turnurile lor. A ajunge acolo era împreunat cu mare primejdie.

E imposibil, zise Petru. Casa vecină e prea sus, ne trebuiau scări, ca să ajungem pe coperiș.

Vreau să încerc, zise Ciprian, și dacă drumul va fi încâtva umblător, o să viu înapoi să vă duc și pe voi, vom merge atunci cu toții, noi bărbații vom duce femeile și fetele.

Îl lăsa să meargă, căci avea dreptate, era să facem imposibilul posibil, dacă nu voiam să ne predăm morții sigure cu toții.

Lui Ciprian îi succese, cu ajutorul unui drug de fer, ce era ținut de coș să se avante pe casa vecină. Amanda își ridică capul, și neaflîndu-și bărbatul aci, începu să strige: „Unde-i Ciprian? Să nu mă lase căci laolaltă vreau să murim.“

Și zărindu-l pe casa vecină, fugea cu copiii în brațe, strigîndu-i: Ciprian! Ciprian! nu merge așteaptă, viu și eu, voesc să merg cu tine, ori viu sau mor!

Și ea stăruia să-l ajungă. El se aplecă în jos, o rugă, o conjură, o asigură că se va întoarce desigur, că el trebuia să meargă, ca să fie în ajutorul lor.

Inzadar, căci ea cu privirea-i rătăcită, clătînd din cap nu ceda și zicea:

Merg cu tine ce-ți strică? Merg cu tine!

El luă copiii, apoi îi ajută și pe ei să se urce. Ne uitam cu ochii cum înaintau încet pe marginea coperișului: Ea luă însă copiii cari plîngeau, iar el la tot pasul se întorcea ca să le ajute.

Pune-i la loc sigur și vino iar' înapoi, îi zisei eu.

Îl văzui cum își mișcă mîna, cuvintele i-le înghițise vuetul apelor. Apoi nu-i mai văzurăm. Se scoborîră pe casa următoare, care era mai scundă. După vre-o 5 minute, iarăși îi văzurăm, coperișul

trebuia să fie tare pieziș, se trăiau și se trăgeau pe genunchi de-alungul creștetului casei.

O spaimă grozavă mă cuprinsese deodată și cât mă lua gura, cu mîinile la gură, strigam și-i chemam: Veniți înapoi, întoarceți-vă!

Și toți trei, Petru, Iacob, și Gaspar îi chemau într'una.

La strigătul nostru stătură pe un moment, se uitară înapoi, după aceea iarăși își urmară drumul. Acum ajunseră la colțul străzii. Casa lui Raimbeau, peste care aveau să treacă, era cel puțin cu trei metri mai înaltă decât casele vecine. Un moment se indoiră, apoi Ciprian se urcă până la coș ca o pisică, Amanda era silită vrînd nevrînd a rămîne înapoi și a aștepta. O vedeam bine, cum sta acolo drept, ținîndu-și amîndoi copiii în brațe. Se ridica așa neagră și părea grozav de mare. Acum însă urmă cel mai grozav lucru...

Casa lui Raimbeau, care din început era destinată pentru o întrepriză comercială, era foarte slabă. Afară de aceea aflîndu-se în colț, era mai expusă curenților. Mi-se părea că o văd clătîndu-se, și priviam la Ciprian ținîndu-mi respirația; el care se urcase pe coperișul casei primejduite. Odată se auzi un răpăit înădușit...

Luna apărui pe cer, plină piuită pe bolta ceriului, și discul gălbui lumina ca o lampă marea înfricoșată, care se întindea din jos de ea. Era așa de vederos, încât nici cel mai neînsemnat lucru nu rămânea ascuns înaintea ochilor nostri.

(Va urma).

Tratatul de comerț germano-român. «Vossische Zeitung» zice că concesiile făcute de Germania, României erau rigurose marginite, pe de-o parte, prin tariful minimal german și în c. a. ma mare parte, prin concesiile făcute Rusiei. Pe de altă parte s'a ușurat Românilor situația, fiindcă adevărată discuție s'a făcut numai asupra câtorva articole. De altfel tariful românesc cuprinde taxe urcate mult pe acele articole, numite în total metalurgie. Fabricarea acestor articole, așa ca să poată ține concurență, pare cu totul exclusă, și România va trebui să le aducă din străinătate, deci Germanii nu aveau nici un interes a cere micșorarea taxelor pe dinsele. De asemenea pentru o mulțime de articole, pe cari România nu le aduce aproape de loc din Germania, Germanii n'au stăruit să se facă scaderi; dar pentru acele articole, cari constituie exportul german s'au căpătat concesiile însemnate.

Alsacia și Lorena stat federal. Comitetul țării din Alsacia și Lorena a adoptat în unanimitate propunerea de a interveni pe lângă cancelarul imperiului ca să aducă în Reichstag și în consiliul federal german o lege modificatoare a constituției în sensul ca Alsacia și Lorena să fie declarat stat federal.

Comitetul a mai adoptat propunerea că dieta să fie formată prin sufragiul universal direct, egal și cu votul secret.

Chestia Tibetului. Agenția Reuter află că Englezii vor ocupa valea Ciubi aparținând Tibetului pentru un timp de 75 de ani. Motivul e, că Tibetanii cari s'au obligat a plăti Englezilor o despăgubire de 75 Lack rupii și în caz de imposibilitate de plată Englezii să ocupe numita vale, declară acum că sunt în neputință de a plăti acea sumă și că primesc ca Englezii să ocupe acea vale.

Dar' reprezentantul Chinei din Tibet, Ambanul, cum i-se zice a declarat, că convenția dintre Anglia și Tibet nu respecta suveranitatea Chinei. China a trimis apoi pe Taotaiul din Tientsin la Lhasa pentru a se ocupa de această chestiune, ceea-ce implică o amânare a ei din cauza timpului enorm ce trebuie până când acesta va sosi la Lhasa. În intervalul acesta, se crede că Dalai Lhama cu consilierul său rus se vor întoarce la Lhasa, și convenția anglo-tibetană respinsă de aceasta va fi nulă de drept.

O expulzare.

București, 9/22 Octombrie.

A. Sardelly, directorul ziarului „Iris“ care apăsă în capitală, a fost expulzat din România.

Măsura aceasta a fost motivată de atacurile injurioase la cari numitul ziar se deda în contra României.

Lucru ce rar se întâmplă, măsura luată de guvern a întimpinat o aprobare generală. Toate organele de partid, fără nici o distincție, au găsit bună măsura guvernului.

Ziarul opozant „Conservatorul“, organul partidului conservator de sub președinția d-lui G. Gr. Cantacuzino, vorbind de expulzarea d-lui Sardelly face următoarele reflecțiuni:

„România este o țară foarte tolerantă, aceasta e dovedit prin atâtea fapte clocinte. România a fost încă de mult refugiul tuturor celor fugăriți de sabia otomană; Grecii, Bulgarii, Sârbii, Muntenegrenii, Macedonenii, Albanezii, au găsit pe pământul românesc adăpost și sprijin,

așa că mulți, foarte mulți, din acești locuitori ai Orientului, au rămas aici, s'au naturalizat și au dat urmași cari au devenit buni Români. Astăzi chiar, deși condițiunile politice ale țării s'au schimbat, străinii se bucură însă de o largă libertate, așa că poate nu e țară în care străinii să participe la luptele de partid așa de mult cum participă la noi. Dar toate trebuie să aibă o margine.

Ziaristul Alcibiade Sardellis nu s'a mărinit ca să fie reprezentantul aspirațiilor grecești și să fie bun patriot elen, fapt în potriva căruia nu am fi avut nimic de zis, dar a mers mai sus și a căutat să pozeze în adversar al Românilor și al aspirațiilor românești.

Gazeta d-sale era plină de atacuri în potriva Românilor Macedonenii și ziarul d-sale devenise o tribună înflăcărată care ar fi putut provoca grave incidente în viitor.

Drama dela cafeneaua, Macedonia a emoționat în destul țara și a fost o deșteptare; nu-i era iertat guvernului ca să tolereze mai departe un ferment de gâlceavă și un agent provocator de lupte violente și poate de noui atacuri înarmate. În această privință credem că toată lumea trebuie să fie de acord.

Confratele observă că dacă un ziarist român ar fi făcut la Atena ceea ce Sardelly a făcut la București, nu ar fi fost tolerat nici 48 de ore, și încheie sperând că „toți Grecii cu judecată vor înțelege și vor aproba că politica anti-românească nu se poate face la București“.

Ziarul opozant „Epoca“, organul partidului conservator de sub președinția d-lui P. P. Carp, aprobând măsura luată de guvern față de Sardelly, scrie următoarele:

„Nu trebuie ca străinii, cărora le permitem să apere interesele lor în țara noastră, să abuzeze de libertatea pe care le-o acordăm până a transforma ziarul ce publică în mijloace neleale de luptă contra propriilor noastre interese.

Este o margine peste care ziaristii străini, cari vor să rămâie în România și să se bucure de libertățile acestei țări, nu trebuie s'o treacă nici în limbajul, nici în acțiunea lor“.

Ziarul oficios „Indépendance Roumaine“, constatând aprobarea dată de presă în unanimitate măsurii guvernului, spune că singurul lucru de regretat e că guvernul nu a luat mai curînd această măsură, căci prea lung timp Sardelly a abuzat de ospitalitatea României dându-se la atacuri injurioase contra ei.

Articolul ziarului oficios se încheie cu cuvintele: „Trebuie să sperăm că lecțiunea ce se degajează din expulzarea lui Sardelly nu va fi perdută“.

Cătră On. abonați!

Rugăm pe on. nostri abonați să binevoiască a ne trimite costul abonamentului cel mult pînă în 25 Oct. st. n. altfel li-se va sista trimiterea foii.

Administrațiunea „TRIBUNEI“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 24 Octombrie 1904.

— **La proces!** Azi a plecat redactorul nostru dl Sever Bocu însoțit de dl Dr. Ioan Suciuc apărătorul său, la Oradea-mare. Unde mâne și poimâne i-se vor pertracta procesele politice, înaintea Curții cu Jurați.

— **Dela soc. «Petru Maior».** Citim în «Pop. Rom.» din Bpesta: Sâmbăta trecută s'a început activitatea pe anul 1904/5 la societatea studenților nostri din Bpesta sub conducerea noului president Ioan Christian. Tot în săptămâna trecută a înaintat fostul president al societății «Petru Maior» Seb.

Stanca la Rectorul universității un raport despre viața acestei societăți, după cum a fost cerut senatul universitar. Tot asemenea au fost cerute din partea Rectorului și statutele, cari încă au fost înaintate. Ce se va descărca asupra societății nu știm, dar nădăduim, că cei dela putere nu vor căuta nod în papură ca să o închidă.

— **Metropoliți destituiți.** Ambasadele rusă și austro-ungară au atras atențiunea Porții asupra luptelor din ultimul timp între diversele confesiuni și naționalități din Macedonia. Ei au cerut ca să se ia măsurile necesare.

Patriarhatul ecumenic a destituit, pe baza deciziunii legale a consiliului mixt, pe mitropolitul din Durazzo și pe 3 alți membrii care făceau opozițiune în Sinod.

Destituiții au fost înlocuiți prin noui mitropoliți din provincie, devotați patriarhului.

De altă parte însă opoziția din Sinod a înmănat ministrului de culte un memoriu declarând pe patriarhul detronat pentru dispozițiunile sale arbitrate.

O aplanare a conflictului este probabilă.

— **Fondul de 50 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“;** din prilejul sfințirii școlii din Răhău și al expoziției de vite, arangiate acolo la 9 Oct. n. c. din partea „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ a adaus la activele sale cor. 22.10; dăruți de următorii: D. Comșa, pres. Reun. agr., Dr. P. Șpan, membru în comitet, Vic. Tordășianu, secretar, I. Hentș, ases. la sed. orf.; Nicolae Bența, funcț. la „Albina“, Titu Morar, cleric, toți din Sibiu; Sergiu Medean, protopresbiter, d-șoarele Hortensia Medean, Aurelia Uvegeș, Miș David; d-nele Florica Oncescu, A. David; d-nii George Tătar, compt., Avram David, Zevedi Murășan, parohi, Lazar Chirilă, Ambrosie Tătar, învățător, Dr. Ioan Miclea, pretor, Vas. Aldea, senator, toți din Sebeșul-săsesc; Ilie Pop, paroh, Lucreția Pop, preoteasă, d-șoarele Minerva Pop și Elisa Crișan, învățătoare, toți din Ludoș; Emanuil Comșa, funcț. de bancă în Mercurea; Stefan Morar, paroh, Virginia Morar, preoteasă, (Cunța); Ioan Halalai, notar, Aug. Dura, învățător, Ioan Bendorfean, cand. de not., Nicolae Dura, adm. par., „Kir“, toți din Săsciori; Pompiliu Predovici, paroh și soția din Vingard; Ioan Păcală, inv., Vasile Dobre, paroh, ambii din Căpâlna; Eugen Îmbăruș, inv. în Ohaba; Ilie Moga, paroh, Sava Cătana, propr., ambii din Laz; Vasile Rebovean, ins. și soția sa Maria, George Botoroagă, propr., toți din Călnic; Nicolae Oancea, par., în Petrifalău; Nicolae Cărpenișan, paroh, Nic. Furtună, inv. pens., Stefan Oancia, cantor, Vas. Cărpenișan, inv., Zaharie Tatar, inv., toți din Răhău și fiecare câte 20 bani; Gerasim Cărpenișan, notar, „Familia Cărpenișan a d-nei din Vale“, Ioan Pamfilie, architect (Cămpu-lung), Dr. Atanasiu Moga, medic (Săsciori), fiecare câte 1 cor.; Constantin Oancia, par., Valeria Oancea, preoteasă (Cioara); Ioachim Cărpenișan, paroh, d-șoara Iustina Cărpenișan (Călnic), fiecare câte 50 bani; Vasile Șpan, inv. (Sebeșul-săs.), Ioan Pionca, inv. (Pianul-sup.), fiecare câte 40 bani; Pompiliu Bența, locot. și d-șoara Lucreția Bența, (Sibiu) ambii cor. 1.40; George Șeulean, not., d-na Mariș Șeulean n. Vulc (Pianul-sup.), ambii 2 cor.; Ioan Oncescu, not. pens. (Sebeșul-săs.) cor. 1.20; și Ioan Florian, notar în Laz, 10 bani.

— **Constituirea societății „Petru Maior“.** Avem onoare a vă aduce la cunoștință constituirea societății noastre pe 1904/5, și anume: President: Ioan Cristian, st. în med. Vice-president: Traian German, abs. de teol. st. în filoz.

Secretar: Leo Bohățel, stud. techn. Cassar; Mihail Șerban, stud. în filoz. Controlor: Danil Vasu, stud. în drept. Notari: Ioan Filipeiuc, stud. în drept. Ioan Nenciu stud. în med. Bibliotecar: Petru Groza, stud. în drept. Vice-bibliotecar: Vas. Cupu, stud. în drept. Econom: Adam Iancu, stud. în med. Comisia literară President: Ioan Montani, stud. în drept. Referent: Pompil Nistor, stud. în med. Traian German, abs. de teol. stud. în filoz. Constantin Bucșan, stud. în drept. Vas. Stanciu, stud. în filoz. Ioan Tibil, stud. în drept. Vasile Vlaicu, stud. în fil.

Comisia supraveghetoare: Vasile Neguș, stud. în filoz. Traian Iarca, stud. în med. veter., Samson Crisciu, stud. în filoz.

— **Demisiunea patriarhului Constantino-pole Ioachim III.** La ministerul de externe din

Belgrad a sosit o telegramă, anunțând că Patriarhul ecumenic și-a dat demisiunea.

Știrea s'a răspândit cu rezeziune, fără să producă însă vre-o senzație.

Știrea are nevoie de confirmare.

Căderea Patriarhului ecumenic e comentată în diferite chipuri.

În general, însă, presa își exprimă temerea că prin căderea Patriarhului tendințele șeviniste grecești vor fi singure hotărâtoare în sânul Sinodului ecumenic, ceea-ce va aduce o complicație a chestiei macedonene, de oarece o asemenea atitudine va avea neapărat de urmare despărțirea Bisericii Sârbe și Române de Patriarhat.

Cea mai mare parte a ziarelor crede că Patriarhul a căzut din cauză că acesta înclina pentru ca să cedeze dezideratelor religioase ale Aromânilor și Sârbilor.

— **Viriliștii orașului Sibiu.** Citim în „Telegraful Român“: Între viriliștii orașului Sibiu sunt trecuți și următorii Români: Escelența Sa arhiepiscopul și metropolitul Ioan Mețianu, cu dare anuală 3030 cor., Fondul seminarial gr.-ort., dare 1607 cor., Parteniu Cosma, director al „Albinei“, 1600 cor., Fondul general administrativ gr.-ort., 1498 cor., I. A. de Preda, avocat 1444 cor., „Albina“, institut de credit și economii, 1180 cor., doamna Ioana Moldovan, 1013 cor., Baptist Ioan Boiu, 902 cor., Fundațiunea Andronic, 815 cor., Dr. Octavian Russu, avocat, 762 cor., Tipografia arhiepiscopală gr.-ort., 717 cor. Ear' ca suplent Dr. Atanasiu M. Marienescu, jude de tablă în pensiuie, cu 603 cor. dare anuală.

— **Sâmbăta morților,** dramă în 5 acte de Raupach, localizată de T. V. Păcășanu, precum aflăm, va ajunge *Vineri în 28 Oct. n. c. pe scena teatrului orașenesc din Sibiu.* Precum se știe, această piesă se va juca de cei mai probați membri ai «Reuniunii sodalilor Români din Sibiu». Cum o parte a venitului curat al reprezentației menit este pentru cei păgubiți prin foc cum și ca daruri de Crăciun Săracilor noștri, de prevăzut este, că publicul nostru din Sibiu și jur, sprijini-va și această întreprindere nobilă și culturală a meseriașilor Sibiieni.

— **Societatea de lectură „Ioan Popasu“** a tinerimei studioase dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș s'a constituit în ședința sa din 2/15 Oct. 1904 sub presiunea dlui prof. Dr. Petru Ionescu în modul următor:

Președinte: Dr. Petru Ionescu prof. la institutul pedagogic; v. președite: Romul Anușă cler. c. III; notar I: Valeriu Perin cler. c. III; notar: Dămian Izvernicean ped. c. IV; bibliotecar: Petru Aldea cler. c. II; v. bibliotecar: George Săcoșan ped. c. III; cassar: George Șdicu cler. c. II; controlor: Alexie Crețiu ped. c. IV; redactor: Corneliu Mircea teol. c. III; Membrii în comitet: Marcu Boldovină cler. c. III; Constantin Bălean cler. c. II; Pavel Magdescu cler. c. II; Ioan Enuica cler. c. I; Nicole Popoviciu cler. c. I; Simion Sârbu ped. c. IV; Iosif Bogdan ped. c. III; Aureliu Balan ped. c. II; Ioan Popa Curescu ped. c. I.

— **Rugăciunea Rușilor pentru biruință.** Dela început deja Dumnezeuul războaelor și-a întors fața de către Ruși. Nici n'au avut bieții de ei nici un moment de bucurie, căci sufletul mereu le era cernit de multele pacoste ce aducea asupra capului lor umilit contrarul îndrăcit. Tarul, papa Rușilor poate striga cu drept cuvânt către „Domnul“, ca un adevărat Israelitean: Doamne întorsu-ț-ai fața dela noi și ne ai lăsat în adîncă tristețe și nefericire și ne-ai părăsit pe noi neam ticălos pentru multele noastre fărădelegi. Tarul ar deveni în felul acesta poate renumit pentru „plângerile“ sale în istoria sfîntei Rusii. Acum convingându-se toți cei cercați de „plăgile“ multiple, Sinodul rusesc a formulat o rugăciune pentru biruință, care este următoarea, și pe care orî-ce rus patriot are să o rostească zi și noapte.

„Cu toate că nu suntem vrednici, totuși te rugăm smeriți pe tine care ești stăpînul războaielor, să ne ajuți, și să iai armale noastre în serviciul tău. Acordă victorie armatei iubitoare de Cristos, ca să poate bate pe vrăjmaș. Intinde mîna ta din înălțime și moaie inima

vrăjmașului, ca să se închine cu respect înaintea ta. Dumnezeuul păcii, care iubeste toate creaturile sale, întărește-ne cu puterea ta. O tu, apărătorul credinței ortodoxe, trimete săgețile tale și strivește pe inamicul. Isbește-l ca fulgerul și dă-l pe mînilor credincioaselor tale trupe. Tu care ai ascultat rugăciunea lui Moise, bine cuvintează pe Tar, sporește-ți gloria, întărește-ți împărăția cu mîna ta puternică. Sprijină oștirea noastră, trimete îngerii tăi și dă-ne mîntuire. Trimete-ne pacea din ceruri. Degetul tău cel bun. Iartă-ne păcatele noastre și încunună-l de glorie pe Tar. Dă-ți viața pacnică în belșug. Împlinește-ți dorințele lui și prăpădește pe dușmanii lui“.

Rugăciunea mai face apel și la Maica prea curată și imploră odihna de veci celor căzuți pentru credință și patrie.

— **Ciuma la Port-Said și Damietta.** Din Constantinopol se depeșează: În urma cazurilor de ciumă constatate la Port-Said și Damietta s'a ordonat o vizită medicală pentru toate poventiențele din aceste două localități.

Proveniențe din Smirna, unde s'a constatat un nou caz de ciumă vor fi de asemenea supuse vizitei medicale.

— **Asupra situației din Rusia.** Săptămîna trecută în special a fost fecundă în știri false răspândite cu profuziune de către zărele din Europa occidentală.

S'a vorbit, de exemplu, de încercarea de otrăvire, zice-se, contra garnizoanei dela fortăreața Petru și Paul; s'a produs de asemenea șgomotul despre otrăvire printre cazaci de Oremburg staționați la Helsingfors.

Din intenția de a prezenta situațiunea din Rusia sub culorile cele mai negre, s'a publicat fără nici o bază de un ziar francez care n'a găsit nici o altă persoană care să-l informeze cu temeinice decât pe niște pescari finlandezi necunoscuți, știrea după care-o revoltă ar fi început în Finlanda.

Aceeași rea voință față de Rusia a inspirat ziarului „Times“, care pentru a favorisa interesele Japoniei a încercat să prezinte situațiunea financiară a Rusiei așa de critică încât guvernul rus s'ar gândi să utilizeze ca fond de război bogățiile bisericilor.

În prezența unei rele voințe așa de manifestă, „K. K. Telegraphen Correspondenz Bureau“ este autorizată să desmintă toate aceste știri cari, absolut neîntemeiate, sunt rezultatul campaniei rătăcioase contra Rusiei în scop de a rătăci opinia publică în privința chestiunilor situațiunii interioare a imperiului rus.

— **Aprig la căpătîină.** Dumitru Bodea din Ghigișeu (Bihar) s'a culcat pe o căpiță de fân și în somn un dușman necunoscut a descărcat asupra lui trei gioaște. Două l'au atins la cap, oprindu-se sub piele, fără să perforeze țeasta, ear' al treilea îndreptat spre pîntece tot s'a oprit în șerpar. Dumitru Boda s'a sculat apoi și s'a dus pe jos la Aleșd, unde medicul i a pasat rînilor. El se simte bine.

— **Neutralitatea Germaniei în chestiunea războinului.** Din Colonia vine știrea telegrafică: Față de aserțiunea ziarelor engleze că Germania este dispusă de a face împreună cu Statele Unite primele demersuri în vederea convocării unui congres al păcii, „Gazeta de Colonia“ repetă că singura politică posibilă pentru Germania este cea bazată pe o strictă neutralitate.

— **Somatiunea Japonezilor către Stoessel ca să capituleze.** Ziarele japoneze sosite în Europa descriu incidentul petrecut în luna August înaintea Port-Arthurului cu prilejul provocării făcute garnizoanei de a preda cetatea.

Maiorul Iamaoka dela statul-major al armatei de asediu asupra căruia căzuse sarcina grelei comisii de a preda provocarea de predare a cetății, era omul potrivit, fiindcă studiase mulți ani în Rusia și vorbea perfect limba rusă.

Maiorul Iamaoka plecă la ora 10 de dimineață în ziua de 16 August, însoțit de vagmistrul Murao, interpretul Kawas și doi corniști.

Cînd ei s'au apropiat de cetatea inamică, fură opriți de un foc orb. Maiorul așteptă puțin, dar nici un Rus nu apără pe scenă pentru a-l primi. Atunci dădu semnalul cu coarna și ridică steagul alb pentru a arăta caracterul misiunii, dar nici acum nu apărură Rușii. Expedițiunea își continuă atunci marșul.

Un al doilea foc orb, îi ordonă să stea și expediția se opri.

Acum sosi un ofițer pentru a saluta deputațiunea; el era foarte serios și politicos.

— Vă rog, spuneți-mi, zise ofițerul rus, ce v'a adus?

— Am, răspunse Iamaoka, o scrisoare importantă dela comandantul nostru, și ași fi foarte recunoscător, dacă ași voi au vă dați osteneala de a expune cazul superiorilor d-voastră.

— O voi face, fu răspunsul și ofițerul rus comunică știrea camarazilor săi în interiorul fortificațiilor.

Timp de o oră maiorul Iamaoka și însoțitorii lui, în care așteptau sosirea unui ofițer rus împuternicit, fu tratat în modul cel mai ospitalier de ofițerul (primul) rus.

S'a întins o pînză pe pămînt pentru, ca deputațiunea să se poată așeza.

Maiorul Iamaoka a scos apoi o sticlă de cognac pe care o adusese cu sine. Și pe cînd maiorul bea cu Rusul, el începu următoarea convorbire cu dînsul:

— Îmi face o deosebită plăcere, zise maiorul, de a auzi buletinul bombardării a celor două armate. Ce gîndești despre aceasta?

— Pe mine nu mă bucură nimie, zise ofițerul rus. Noi de mult n'am mai văzut joc și nief n'am avut spirtuoase. Toate plăcerile lumesti ne-au părăsit de mult.

— Atunci suntem într'o situațiune asemănătoare, nu e așa?

— De sigur; dar d-voastră ca asediatori puteți să o suportați fără băutură. Pentru noi, cari suntem asediați, o asemenea situație e insuportabilă. Dar rușine pentru noi ca să fim tratați de mosafirii noștri în loc ca să-i tratăm noi.

În acest moment ofițerul rus izbucni într'un ris.

— Nu vă supărați de aceasta și luați mai bine însă un păhărel. Dați-mi numai promisiunea, că dacă veți avea ocaziunea de a ne asedia, atunci îmi veți da d-voastră mie un păhărel de cognac.

De abia terminase maiorul ultimul cuvînt, și ofițerul rus zise:

— Nu, nu, așa ceva e imposibil.

Convorbirea fu întreruptă prin apariția unei trăsuri în care se aflau colonelul Reuss, șeful de stat-major al garnizoanei din Port-Arthur și un adjutant. Începu îndată o convorbire oficială, al cărei rezultat e știut.

— **Un nou balon dirigiabil.** Santo Dumont a început construirea unui nou balon dirigiabil, făcut așa în cât va putea pluti în aer o săptămîna întregă, fără să se scoboare. Balonul va avea capacitate de 2000 m. și va putea funcționa prin ajutorul mai multor motoare. În el va putea să stea 4 persoane și proviziuni pentru 8 zile.

— **Gara muribunzilor.** Corespondentul ziarului rus „Grazdanim“ descrie în felul următor gara Liaoyang din incidentul groazniciei lupte din apropierea ei: „Abia sosirăm la gară, cînd după o oră începu transportul răniților la gara dela Liaoyang. Unii erau transportați pe roabe, pe vehicule cu două roate, alții pe paturile mobile, ear mulți se țirau din propriile puteri pînă la trenul ce aștepta să-i ducă la Mukden. Mai ales era bătător la ochi un căpită din statul-major. Capul îi era legat, brațul îi atârna nesimțitor și i-se vedeă cămașa murdară de sub uniformă, ca și cînd ar fi fost murată în sânge. Corpul și fața îi era toată stropită cu sânge. Sosind tot mai mulți răniți, vaețele, zberăturile de durere, răcnetul de moarte al celor din agonie a făcut să amuțescă șgomotul din gară. Tot mai mult se putea simți mirosul greu de sânge și carne putrezită. Acest tablou trist însă n'a împedecat pe câți-va cozaci sosiți în curînd pe teatrul de război, îmbrăcați de paradă, ci chiuiau și-și petreceau în restaurantul dela gară cu vin și anecdote picante, și rideau, de par'că toată lumea era a lor... Miros de sânge și de vin, gemet de moarte și riset de beție: în adevăr numai în război poți experia“.

— **Arestant atentator.** Din Vaș se vestest: Tribunalul din Chichinda-Mare a condamnat pe un individ cu numele Adam Frantz la 12 ani temniță pentru omucidere, fiind transportat la Vaș să-și împlinească timpul de pedeapsă. În temniță continua meseria sa de mîsar lucrînd la olaltă cu un alt arestant. Ambii însă nu simpatizau ci mereu să certau pînăce în

fine Frantz s'a hotărât să se răzbune asupra camaradului său. După ce înserase eșiră toți de prin ateliere și s'au dus în celulele lor să se culce. Toți dormiau, numai lui Frantz nu da pace demonul cel rău, ci mereu îl boldea la iapă criminală. S'a sculat deci din pat, și tiptil s'a dus la patul lui Balás, în care împlântă cuțitul cu toată puterea. Cum era întunec în dormitor, n'a nimerit bine ci a zgâriat numai capul camaradului său destinat perzării. Acesta numai decât sări din pat și se luă la trântă. La zgomotul produs de el, s'au trezit ceilalți arestanți, care i-au despărțit. Dându-se semnalul de alarmă, păzitorii grăbiră în dormitor purtând pe atentatorul Frantz în cătușe.

— **Prinderea unui întemnițat scăpat.** În anul 1886 au fost asasinați în Biserica-albă soții Stanek, bogați proprietari. Ucigașii, niște tineri țărani anume Iova Dimitrovič și Milan Iarino-vici, au fost condamnați la muncă silnică pe toată viața.

Însă Dimitrovič a isbutit să scape și să fugă de sub paza escortei care-l ducea la închisoare și în timp de mulți ani nu s'a mai știut nimic de dânsul.

Autoritatea a fost informată că Dimitrovič a fost arestat într'un mic oraș din România unde trăia ca proprietar cu influență.

El își povestise aventurile la cărciumă și un țaran îl denunțase.

— **Clasa III. pe trenul accelerat.** În interesul publicului călător dep. Ambrozie Neményi a prezentat ministerului de comunicațiune un elaborat referitor la introducerea clasei III. pe trenurile accelerate. Planul lui Leményi e obiect de studiu în ministeriu și va fi pus în practică.

— **Greva din portul Pireu.** Din Atena, cu datul de 8 Octombrie, se telegrafează că muncitorii din Portul Pireu s'au pus în grevă cerind mărirea plăților.

— **O măsură a țarului.** Țarul a permis corporațiilor de studenți dela universitatea germană dela Dorpat rusificată de curând, de a purta însemnele speciale ale universității.

Hotărîrea țarului a provocat o mare manifestare de bucurie în rândurile studenților care au trimis țarului o telegramă de omagii și de mulțumiri.

Retragerea cu facile proiectată a se face în onoarea ministrului instrucțiunii publice a fost părăsită în urma dorinței exprimate de ministru.

— **Causele prelungirii luptelor.** Asupra cauzelor prelungirii luptelor din Extremul-Orient N. Fr. Presse scrie următoarele:

Pentru întâiași dată dela introducerea puștilor cu repetiție, cu linia de parcurgere mai dreaptă a glonțului (razanță), stau azi față în față două oștiri înarmate la fel. Probabilitatea sporită de a nimeri, în urma acestei inovațiuni, la distanțe mai mari, are de consecință că cel ce atacă poziția inamică nu trebuie, ca mai înainte, să se apropie de ea până la 400 de pași, spre a încupe focul, ci poate să rămână la o distanță de 6—800 de pași, dacă configurația terenului nu-l înlesnește o apropiere acoperită până la o distanță mai mică. Afară de aceasta siguranța nimeririi trezește în chip uimitor în trupă instinctul pentru folosirea și crearea de acoperiri. Regulamentele ușor pot să spună că soldatul trebuie când își alege locul să vadă întâiu de ochire, apoi de acoperire; în realitate e invers, și aceasta e și natural.

Căci numai când infanteristul, în mersul său înainte a găsit o bună apropiere și nu mai trebuie să tremure de viața sa, începe el eărăși să se gândească la ochire. Dacă nu găsește nici o acoperire, își pleacă nasul spre pământ și ocheste dacă impușcă — în vedul De aceea instinctul de conservare face liniile front, cari în manevre se arată la câteva sute de pași în fața inamicului, să dispară ca în pământ încât însuși spectatorul nu observă. Apoi, iuțea focului exclude aproape cu desăvârșire asaltul, dacă acesta, favorizat de teren, nu se poate face din cea mai imediată apropiere — astfel ca atacatorul să ia calea mijlocie cătând lupta decisivă cu baionetă. Tabloul unei lupte pe teatrul de războiu se poate face astfel: Cei

doi adversari se mișcă la mari depărtări unul de altul: acoperirile fac să nu se vadă unul pe altul; asaltul e cu puțință numai în mod excepțional; adversarul trebuie scos prin impușcături din poziția sa. De aci rezultă în prima linie că luptă nu oferă nici o priveliște pentru ochii. Însăși artileria se silește să-și acopere sau cel puțin să-și mascheze tunurile. Asalturile se fac numai de trupe europene cari au primit odată botezul de sânge. După primele experiențe nimicitoare, ele părăsesc această tactică. Focul de pușcă, câte odată, din cauză că ținta lipsește devine foarte plictisitor: uneori încetează, dar de odată, este iarăși foarte viu îndată ce adversarul să zărește cât de puțin. Efectul armelor de front străgânește lupta și o prelungește zile întregi, astfel că trupele pot mânca și dormi. În timpul focului pierderile în pozițiuni sunt foarte mici, dar ajung la cifre enorme când se pun în mișcare detașamente neacoperite și mai cu seamă în timpul asaltului. O băiălie sau o luptă hotărîtoare nu se poate da decât printr'o forță mult covârșitoare sau prin manevre tactice.

În lupte de acum stau față în față armate aproape egal de tari. Din atacurile lor de până aci, ele au dobândit experiența că nu se pot obține succese decât prin crearea unei superiorități relative asupra diferitelor pozițiuni inamice. Dar prin astfel de concentrări de trupe se slăbesc alte părți ale frontului asupra cărora adversarul înaintează îndată ce le observă. În chipul acesta se explică evenimentele din actuala luptă, cari cu toate pierderile ce le însoțesc, nu pot face ca lupta să fie decisivă. Atacurile din ambele părți în contra aripelor au rămas fără succes. Numai experiența va arăta cum se poate termina o luptă modernă, în astfel de împrejurări.

— **Contra divorțurilor din Statele-Unite.** Clerul american duce o campanie activă contra divorțului din Statele-Unite, care e pe cale de a deveni un pericol național.

Așa anul trecut, s'au pronunțat 600.000 divorțuri, adică un divorț la patru căsătorii. Se citează districtul de vest unde din 43 de căsătorii 29. divorțează.

E curios lucrul că în cea mai mare parte cauza divorțului nu e alta decât contractarea unei alte căsătorii.

— **O deraiare de tren.** Din Paris se vestește că două trenuri au deraiat la Chouzy-sur-Cisse, aproape de Blois (Loiret-Cher).

Deraiarea s'ar datorî unei acțiuni criminale. Sunt 3 răniți în mod grav precum și mai mulți în mod ușor.

— **Atragem atențiunea p. t. public asupra anunțului dlui Pollák Sándor, fabricant de țigle.**

Atragem atențiunea onoratului public — asupra anunțului alui Igaș Sándor, ciasornicar.

Bibliografie.

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. 1. *Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Butcaș*, schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. *Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite*, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 fileri Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costă 2 cor.

3. *Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein*, (1728—1751) Blaj 8° mare, 422+XVI pag. Costă 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. *Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma*, în Schematismul arhidieceșei de A.-Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. *Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron*, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. *Vechile episcopii românești: a Vadului, Geoagiului, Silvașului și Belgradului*, Blaj 1903 8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. *Episcopii P. P. Aron și Dionisiu Novacovici*, sau istoria Românilor transilvăneni dela

1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50 fileri (pentru România 5 lei).

8. *Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse*. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografia semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul spedându-se banii înainte, — ori contra rambursă. 39) — 5

A apărut:

Jurnalul femeii săptămânal ilustrat de educație și modă; revista femeii și a fetelor tinere douăsprezece pagini cu copertă ilustrată, trase pe hârtie de lux. Exemplarul 20 bani. Direcția și administrația: 36 str. I. C. Brăteanu, 36 București.

Din programul revistei: Coperta fiecărui număr din „Jurnalul Femeii“ va avea portretul unei frumuseți din societatea feminină Bucureșteană sau din provincie.

Aceste portrete executate în chipul cel mai artistic vor alcătui o galerie a femeilor frumoase din toată țara și deci un album elegant care va putea figura în saloanele tuturor caselor.

Serviciul de plasare al revistei Jurnalul femeii, fiind o ofertă închinată femeilor și fetelor tinere, a făcut o inovație în ce privește modul de răspândire și plasare în societatea feminină.

Un număr de doamne și d-șoare au avut amabilitatea să se pună la dispoziția administrației revistei, însărcinându-se cu introducerea Jurnalului femeii în toate straturile sociale feminine.

Publicitatea revistei Jurnalul femeii este de un interes incalculabil pentru întregul comerț și în special pentru acel care se adresează femeilor.

Eleganța anunțurilor din Jurnalul femeii, cum și prețurile convenabile cu care ele se primesc, vor îndemna de sigur pe domni comercianți a încredința acestei reviste reclamele și ori-ce publicitate, fiind siguri că vor obține o sporire a afacerilor lor.

Liturghia sfântului Ioan Gură-de-aur, pusă pe note muzicale, după melodiile celor opt-glasuri bisericești și armonizată, pentru corurile de 4 voci bărbătești, de Iuliu Birou, nvătător și cantor primar, și dirigentul corului Reuniunii de cântări „Armonia“ din Ticvașul Mare, (p. u. Kákova). *Opul I.* Editura autorului. Toate drepturile rezervate. Prețul 5 coroane, plus 30 filleri pentru porto.

Se află de vânzare la autor și la Librăria Petru Simțion în Arad.

N. Iorga, Ștefan-cel-Mare, Mihai-Viteazul și Mitropolia Ardealului 40 bani.

În editura Librăriei C. Șfetea București George Coșbuc Crestomație pentru toți Românii Prețul 90 bani.

Noul abecedar de Dr. P. Spran. Nagyszében (Sibiu). Tiparul Tipografiei arhidieceșane 1904 prețul 40 fil.

Felurimii.

Un marș de triumf. În anul 1563 admiralul șvedian Bagge, rețută, în apropierea insulei Bornholm, o victorie strălucită asupra Danezilor. Ca trofeu din această luptă, dînsul aduse o corabie a admiralului danez.

Regele Henric al Suediei fu foarte mult încântat de acest succes, și de aceea căută să mulțumească admiralului Bagge, prin toate mijloacele posibile.

Îl dete decorațiuni, titluri pe nobleță, apnagii, etc. mai adăgând pe lângă toate acestea și un cortegiu triumfal în onoarea învingătorului.

Henric ordonă ca întreg corpul marinarilor danezi să pornească către Stockholm, avînd capetele rase, fiind îmbrăcați în haine de nebun, și avînd de conducător pe Hercule nebunul regelui, care le cânta din vioară pentru ca dînsii să umble jucând.

Cu voie sau fără voie, au trebuit bieții danezi să o pornească, fiind de risul tuturor privitorilor! Acest cortegiu triumfal a fost rușinos pentru danezi dar în ce a putut el produce veselie admiralului Bagge, aceasta să o ghi-cească cine va fi în stare?

Redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.
Editor-proprietar: George Nichiu.

INSERTIUNI și RECLAME.

Un candidat de avocat, cu praxă în afacerile advocaționale, posedător de limba germană în orî care minut să angajază în cancelarie advocațială.

Adresa: *Vasile Pap*, cand. de avocat Madarász p. u. Nagy O.-Szalonta.

Nu mai sunt sgrăbunțe, alunițe, mițeseri, pete de ficat și alte impurități pe fața aceluia ce folosește vestitul și veritabilul *Lapte de castraveți englez* al lui Balassa, care este un remediu de tot nesticăcios, face pielea albă, o recorește și o înviorează. Efectul se vede deja după o folosire de 2—3 orî. Să fim atenți ca fiecare sticlă să aibă signatura lui Balassa. Un flacon costă 2 cor., un săpun de castraveți 1 cor., pudră 1 cor. 20. Se poate căpăta în fiecare farmacie. Pe postă trimite farmacistul Balassa, Budapesta, Erzsébetfalva și în Cașovia drogueristul Pallaghy Kalmán, Fő-utca 1. Să ne păzim be falsificate. 367

Primul biarou de încassare sub firma Asociațiunea „Incassarului român” Al. I. Radulescu & Comp.

Strada Nisipari Nr. 24.
Firma împotocolată la Tribunalul de comerț al județului Ilfov 5651 primește tot felul de angajamente pentru încassare, ca: abonamente de ziare cotidiene, de reviste cotisațiuni și taxe pentru cluburi și societăți atât în București, cât și în străinătate.

Serviciu cinstit, condițiuni favorabile.
Dare de seamă în fie-care săptămână Lunî.

Primul
și singurul institut de
specialitate p. spălarea
și curățirea rufelor

306 al lui

Bettelheim K.
ARAD, Aulich Lajos-u. 2.
Nr. Telefonului 184.

**Vindecarea deplină
a boalelor secrete.**

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul local, cauza, răspândirea și starea boalei, ori cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimit.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secesuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz dela 10 ore în. a. până la amiază.

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 927



Igaz
Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

== ARAD, Piața Libertății ==

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețului cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii.



TIPOGRAFIA
„TRIBUNA”

ARAD, Stsada Deák Ferencz Nr. 20.

Fiind arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu rotațiune modernă, primește spre executare ori-ce lucrare ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opurî, manuale, tabelării în ori-ce mărîmî, registre pentru bănci, invitări la petreceri și cununii, plicurî, cap de scrisorî, anunțurî funebrele, cărți de vizită, etc. etc.

Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai iute răsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.

Țigle Căramizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimentele fabricii de țigle și cărămizi dela Micălaca. — Proprietar al firmei

Pollák Sándor

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. — 293

ARAD, Haltér Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condiții favorabile de plată, prețuri echitabile.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant.

Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui *tfj. Ceiler István*, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande. Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. t. public,

rămân cu stimă:

Pápay Lajos,

măestru-măsar.

289

CIOBAN și NADRA

măestru zidar diplomat.

ARAD, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștința p. t. public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materie ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construirea de planuri, facer de bunget pentru prețuri foarte ieftine.

299

Cu toată stima:

CIOBAN și NADRA.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

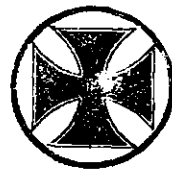
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, tinituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftelor de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagria, ischias, nudul în pat, influența, infecția, epilepsia, circula-



ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșurirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eără pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea seafă atestate încurse din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește bacul înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care stă în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind netolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice e recomandă cu înțepire.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țara și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului e

MELANOGENE

în culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta escelent și nevinovat, păr barbă, mustați în cinci minute se pot colora în negru ori brunet. Coloarea e constantă și nu se poate osebi de culoarea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu se șterge și nu murdărește.

E nesticăcios și modul de folosire foarte simplu

Prețul 2 cor. 80 fil.

244

Ori-ce păr cărunt își recapătă culoarea naturală prin folosirea preparatului

Hair Regenerator alui Földes

Acesta nu e farbă, ci un preparat care redă frumuseța naturală a părului. Astfel părul blond devine iar blond, cel brun-brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face părul blond.

Preparatul acesta, în câteva minute putem prefăce ori-ce păr în culoare atât de plăcută, aurie, în culoarea căneșii, ori cenușie, ori în vre-o altă culoare blondă, fără a ataca părul. — Prețul! sticlă mică 1 cor., sticlă mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la marcă.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111.